

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าชุมชนของชาวบ้านในโครงการชุมชนรักป่า ตำบลแม่นาจร อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ สามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และจิตวิทยา
- ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าชุมชน
- ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติในการอนุรักษ์ป่าชุมชน
- ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการอนุรักษ์ป่าชุมชน

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และจิตวิทยา

1. เพศของชาวบ้านกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาของชาวบ้านกลุ่มตัวอย่างพบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 99.5 เป็นเพศชาย สำหรับเพศหญิงมีร้อยละ 2.5 เท่านั้น

ตารางที่ 1 เพศของชาวบ้านกลุ่มตัวอย่าง

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	158	99.5
หญิง	4	2.5
รวม	162	100.0

2. อายุของชาวบ้านกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาชาวบ้านกลุ่มตัวอย่างพบว่า มีอายุต่ำสุด 18 ปี และอายุสูงสุด 81 ปี มีอายุเฉลี่ย 43 ปี ชาวบ้านส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 – 45 ปี มีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 40.1 รองลงมาร้อยละ 27.2 อายุระหว่าง 46 – 60 ปี และน้อยที่สุดจะอยู่ในช่วงอายุ 60 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 11.1

ตารางที่ 2 อายุของชาวบ้านกลุ่มตัวอย่าง

อายุ (ปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
16 – 30	35	21.6
31 – 45	65	40.1
46 – 60	44	27.2
มากกว่า 60 ปีขึ้นไป	18	11.1
รวม	162	100.0

อายุต่ำสุด	18	ปี
อายุสูงสุด	81	ปี
อายุเฉลี่ย	43.11	ปี
ค่า S.D.	13.91	ปี

3. สถานภาพทางครอบครัวของชาวบ้านกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาชาวบ้านกลุ่มตัวอย่างพบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 99.4 แต่งงานแล้วที่เหลืออีกร้อยละ 0.6 เป็นหม้ายหรือออวย่าร้าง

ตารางที่ 3 สถานภาพทางครอบครัวของชาวบ้าน

สถานภาพทางครอบครัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
แต่งงานแล้ว	161	99.4
เป็นหม้ายหรือออวย่าร้าง	1	0.6
รวม	162	100.0

4. ระดับการศึกษาของชาวบ้านกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาชาวบ้านร้อยละ 50 ไม่ได้รับการศึกษา ร้อยละ 23.5 จบการศึกษา ระดับประถมศึกษาปีที่ 6 หรือเทียบเท่า ร้อยละ 14.2 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 หรือเทียบเท่า ร้อยละ 7.4 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร้อยละ 3.1 ได้รับการศึกษาต่ำกว่าชั้นประถมปีที่ 4 และมีเพียงร้อยละ 1.9 เท่านั้นที่จบการศึกษาในระดับที่สูงกว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ขึ้นไป

ตารางที่ 4 ระดับการศึกษาของชาวบ้านกลุ่มตัวอย่าง

ระดับการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่ได้เรียนหนังสือ	81	50
ต่ำกว่าชั้น ป. 4	5	3.1
ป. 4 หรือเทียบเท่า	23	14.2
ป. 6 หรือเทียบเท่า	38	23.5
ม. 3 หรือเทียบเท่า	12	7.4
สูงกว่าชั้น ม. 3 ขึ้นไป	3	1.9
รวม	162	100.0

5. ศาสนาที่นับถือของชาวบ้านกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาชาวบ้านกลุ่มตัวอย่างพบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 93.2 นับถือคริสต์ศาสนา และอีก ร้อยละ 6.8 นับถือศาสนาพุทธ

ตารางที่ 5 . ศาสนาที่นับถือของชาวบ้านกลุ่มตัวอย่าง

ศาสนา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คริสต์	151	93.2
พุทธ	11	6.8
รวม	162	100.0

6. ตำแหน่งทางสังคมของชาวบ้านกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาชาวบ้านกลุ่มตัวอย่างพบว่า ร้อยละ 46.3 ไม่มีตำแหน่งทางสังคม รองลงมา ร้อยละ 44.4 เป็นคณะกรรมการหมู่บ้าน ร้อยละ 6.2 มีตำแหน่งทางสังคมอื่นๆ เช่น ผู้นำศาสนา หรืออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) เป็นต้น ส่วนที่เหลืออีก 3.1 มีตำแหน่งเป็นผู้ใหญ่บ้าน

ตารางที่ 6 ตำแหน่งทางสังคมของชาวบ้านกลุ่มตัวอย่าง

ตำแหน่งทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กำนันหรือผู้ใหญ่บ้าน	5	3.1
คณะกรรมการหมู่บ้าน	72	44.4
ไม่มีตำแหน่งทางสังคม	75	46.3
ตำแหน่งทางสังคมอื่นๆ	10	6.2
รวม	162	100.0

7. สภาพการถือครองที่ดินของชาวบ้านกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาชาวบ้านกลุ่มตัวอย่างพบว่า ที่ดินทั้งหมดเป็นของตนเองโดยร้อยละ 58.6 มีที่ดินน้อยกว่า 15 ไร่ ร้อยละ 38.9 มีที่ดินตั้งแต่ 15 – 29 ไร่ ร้อยละ 1.2 มีที่ดินตั้งแต่ 30 – 44 ไร่ และผู้ที่ถือครองที่ดินมากกว่า 60 ไร่ขึ้นไปมีเพียงร้อยละ 0.6 เท่านั้น

ตารางที่ 7 สภาพการถือครองที่ดินของชาวบ้านกลุ่มตัวอย่าง

การถือครองที่ดิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 15 ไร่	95	58.6
15 – 29 ไร่	63	38.9
30 – 44 ไร่	2	1.2
45 – 59 ไร่	1	0.6
มากกว่า 60 ไร่ขึ้นไป	1	0.6
รวม	162	100.0

8. อาชีพหลักของชาวบ้านกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาชาวบ้านกลุ่มตัวอย่างพบว่า ร้อยละ 93.8 ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น การปลูกข้าว ปลูกผัก และการเลี้ยงสัตว์ รองลงมาร้อยละ 5.6 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป ที่เหลืออีกร้อยละ 0.6 ประกอบอาชีพรับราชการ

ตารางที่ 8 อาชีพหลักของชาวบ้านกลุ่มตัวอย่าง

อาชีพหลัก	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เกษตรกรรม	152	93.8
รับจ้างทั่วไป	9	5.6
รับราชการ	1	0.6
รวม	162	100.0

9. รายได้ของชาวบ้านกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาชาวบ้านกลุ่มตัวอย่างพบว่า เมื่อนำมาจัดกลุ่มรายได้ พบว่า ร้อยละ 30.9 มีรายได้ระหว่าง 5,000 – 10,000 บาทต่อปี รองลงมาคือร้อยละ 21.6 , 20.4 , 4.8 , 4.3 และ 8 มีรายได้ต่อปีระหว่าง 10,000 – 15,000 บาท , น้อยกว่า 5,000 บาท 15,000 - 20,000 บาท , 20,000 – 25,000 บาท , และมากกว่า 25,000 บาทตามลำดับ

ตารางที่ 9 รายได้ของชาวบ้านกลุ่มตัวอย่าง

รายได้ (ต่อปี)	จำนวน (คน)	ร้อยละ
น้อยกว่า 5,000 บาท	33	20.4
5,000 – 10,000 บาท	50	30.9
10,001 – 15,000 บาท	35	21.6
15,000 – 20,000 บาท	24	14.8
20,000 – 25,000 บาท	7	4.3
มากกว่า 25,000 บาทขึ้นไป	13	8
รวม	162	100.0

10. การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชาวบ้านกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาชาวบ้านกลุ่มตัวอย่างพบว่า

- 10.1 ร้อยละ 98.1 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากเจ้าหน้าที่ป่าไม้
- 10.2 ร้อยละ 46.9 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากวิทยุกระจายเสียง
- 10.3 ร้อยละ 31.5 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากเอกสารต่างๆ แผ่นพับ หนังสือ
- 10.4 ร้อยละ 23.5 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากโทรทัศน์
- 10.5 ร้อยละ 14.8 ได้รับข้อมูลข่าวสารจากแหล่งอื่นๆ เช่น ผู้นำหมู่บ้าน เป็นต้น

ตารางที่ 10 การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ของชาวบ้านกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้	ได้รับข้อมูล (ร้อยละ)	ไม่ได้รับข้อมูล (ร้อยละ)
เจ้าหน้าที่ป่าไม้	159 (98.1)	3 (1.9)
วิทยุกระจายเสียง	76 (46.9)	86 (53.1)
โทรทัศน์	38 (23.5)	124 (76.5)
เอกสาร แผ่นพับ หนังสือ	51 (31.5)	111 (68.5)
แหล่งอื่นๆ	24 (14.8)	138 (85.2)

หมายเหตุ ชาวบ้านตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

11. การใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนของชาวบ้านกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาชาวบ้านกลุ่มตัวอย่าง พบว่าทั้งหมด (ร้อยละ 100) มีความคิดเห็นตรงกันว่าทุกคนได้ใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน

12. ประโยชน์ของป่าชุมชนที่ชาวบ้านกลุ่มตัวอย่างได้รับ

ผลการศึกษาชาวบ้านกลุ่มตัวอย่างพบว่า

- 12.1 ร้อยละ 95.1 ใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนในด้านผลผลิตจากไม้ และการหาของป่า
- 12.2 ร้อยละ 62.3 ใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนในการใช้เป็นที่เลี้ยงสัตว์
- 12.3 ร้อยละ 40.7 ใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนในการใช้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ

ตารางที่ 12 ประโยชน์ของป่าชุมชนที่ชาวบ้านกลุ่มตัวอย่างได้รับ

ประโยชน์ของป่าชุมชน	ได้รับประโยชน์ (ร้อยละ)	ไม่ได้รับประโยชน์ (ร้อยละ)
ด้านผลผลิตจากไม้และของป่า	154 (95.1)	8 (4.9)
ใช้เป็นที่เลี้ยงสัตว์	101 (62.3)	61 (37.7)
ใช้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจ	66 (40.7)	96 (59.3)

หมายเหตุ ชาวบ้านตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

13. ความคิดเห็นเรื่องความจำเป็นในการอนุรักษ์ป่าชุมชน

ผลการศึกษาชาวบ้านกลุ่มตัวอย่างพบว่าทั้งหมด (ร้อยละ 100) มีความคิดเห็นตรงกันว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการอนุรักษ์ป่าชุมชนในบริเวณรอบๆ หมู่บ้านไว้ เนื่องจากเป็นแหล่งน้ำ แหล่งอาหาร และแหล่งไม้ใช้สอยของชุมชน

14. การเข้าร่วมกิจกรรมอนุรักษ์ป่าชุมชนของชาวบ้านกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาชาวบ้านกลุ่มตัวอย่างพบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 71.6 เข้าร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนทุกครั้ง และอีกร้อยละ 28.4 เข้าร่วมเป็นบางครั้ง

ตารางที่ 14 การเข้าร่วมกิจกรรมอนุรักษ์ป่าชุมชนของชาวบ้านกลุ่มตัวอย่าง

การเข้าร่วมกิจกรรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เข้าร่วมทุกครั้ง	116	71.6
เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	46	28.4
รวม	162	100.0

15. ความคิดเห็นเรื่องต้องมีความร่วมมือกันหลายฝ่ายในการอนุรักษ์ป่าชุมชน

ผลการศึกษาชาวบ้านกลุ่มตัวอย่างพบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 98.1 เห็นด้วยกับการที่ต้องมีความร่วมมือกันหลายฝ่ายในเรื่องการอนุรักษ์ป่าชุมชนทั้งจากชาวบ้านเองและจากรัฐบาล ร้อยละ 1.9 เห็นว่า หากชาวบ้านเข้มแข็งและตั้งใจร่วมมือกันอย่างจริงจังก็เพียงพอแล้วที่จะสามารถดูแลรักษาป่าชุมชนด้วยตัวเองได้

ตารางที่ 15 ความคิดเห็นเรื่องต้องมีความร่วมมือกันหลายฝ่ายในการอนุรักษ์ป่าชุมชน

ความคิดเห็น	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เห็นด้วย	116	98.1
ไม่เห็นด้วย	3	1.9
รวม	162	100.0

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าชุมชน

ในการศึกษาการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในการอนุรักษ์ป่าชุมชน ผู้วิจัยจะนำคะแนนการมีส่วนร่วมของชาวบ้านมาแปรผลเพื่อหาระดับการวัดการมีส่วนร่วม และนำคะแนนมาเฉลี่ยออกเป็นช่วงๆ เพื่อพิจารณาในการตีความหมายของระดับการมีส่วนร่วมของชาวบ้านในกิจกรรมอนุรักษ์ป่าชุมชน โดยนำคะแนนมาแบ่งเป็น 4 ช่วงได้ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.00 เท่ากับ การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 เท่ากับ การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 0.51 – 1.50 เท่ากับ การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 0.00 – 0.50 เท่ากับ การไม่มีส่วนร่วม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากประเด็นคำถามเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมของชาวบ้านในการอนุรักษ์ป่าชุมชน จำนวน 16 คำถาม สามารถตีความได้ดังนี้ (ตามตารางที่ 16)

ประเด็นคำถามที่ 1.1 ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมพิจารณาถึงปัญหาการดูแลสภาพป่าไม้อยู่ในระดับใด พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วมีส่วนร่วมปานกลาง ($\bar{X} = 2.36$)

ประเด็นคำถามที่ 1.2 ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นถึงปัญหาด้านป่าไม้ที่ถูกทำลายอยู่ในระดับใด พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วมีส่วนร่วมปานกลาง ($\bar{X} = 2.47$)

ประเด็นคำถามที่ 2.1 ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดพื้นที่ป่าชุมชนอยู่ในระดับใด พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วมีส่วนร่วมมาก ($\bar{X} = 2.53$)

ประเด็นคำถามที่ 2.2 ท่านมีส่วนร่วมในการออกกฎระเบียบการใช้ป่าชุมชนอยู่ในระดับใด พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วมีส่วนร่วมมาก ($\bar{X} = 2.52$)

ประเด็นคำถามที่ 2.3 ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดบทลงโทษผู้ฝ่าฝืนกฎระเบียบอยู่ในระดับใด พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วมีส่วนร่วมปานกลาง ($\bar{X} = 2.46$)

ประเด็นคำถามที่ 2.4 ท่านมีส่วนร่วมถึงวิธีการบำรุงรักษาป่าชุมชนอยู่ในระดับใด พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วมีส่วนร่วมมาก ($\bar{X} = 2.58$)

ประเด็นคำถามที่ 3.1 ท่านมีส่วนร่วมในการปลูกป่าอยู่ในระดับใด พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วมีส่วนร่วมมาก ($\bar{X} = 2.69$)

ประเด็นคำถามที่ 3.2 ท่านมีส่วนร่วมในการทำแนวกันไฟรอบพื้นที่ป่าชุมชนอยู่ในระดับใด พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วมีส่วนร่วมมาก ($\bar{X} = 2.80$)

ประเด็นคำถามที่ 3.3 ท่านมีส่วนร่วมในการทำแนวเขตป่าชุมชนอยู่ในระดับใด พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วมีส่วนร่วมมาก ($\bar{X} = 2.73$)

ประเด็นคำถามที่ 3.4 ท่านมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่าและเครื่องหมายแสดงอาณาเขตป่าชุมชนอยู่ในระดับใด พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วมีส่วนร่วมมาก ($\bar{X} = 2.67$)

ประเด็นคำถามที่ 4.1 ท่านได้ร่วมกับสมาชิกทำการจัดตั้งกลุ่มเพื่อจัดสรรผลประโยชน์ของโครงการอยู่ในระดับใด พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วมีส่วนร่วมปานกลาง ($\bar{X} = 2.48$)

ประเด็นคำถามที่ 4.2 ท่านได้เข้าร่วมการประชุมกลุ่มเพื่อปรึกษาและกำหนดแนวทางการจัดสรรผลประโยชน์ของโครงการอยู่ในระดับใด พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วมีส่วนร่วมมาก ($\bar{X} = 2.54$)

ประเด็นคำถามที่ 4.3 ท่านและสมาชิกได้รับผลประโยชน์จากโครงการอยู่ในระดับใด พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วได้รับผลประโยชน์มาก ($\bar{X} = 2.60$)

ประเด็นคำถามที่ 5.1 ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามและควบคุมการดำเนินกิจกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนอยู่ในระดับใด พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วมีส่วนร่วมมาก ($\bar{X} = 2.60$)

ประเด็นคำถามที่ 5.2 ท่านมีส่วนร่วมในการพิจารณาถึงปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการอยู่ในระดับใด พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วมีส่วนร่วมปานกลาง ($\bar{X} = 2.44$)

ประเด็นคำถามที่ 5.3 ท่านมีส่วนร่วมในการพิจารณาถึง ผลดี ผลเสีย ในการอนุรักษ์ป่าชุมชนในโครงการชุมชนรักป่าอยู่ในระดับใด พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วมีส่วนร่วมมาก ($\bar{X} = 2.55$)

จากเนื้อหาคำถามเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าชุมชนของชาวบ้านในโครงการชุมชนรักป่า เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยในทุกๆ กิจกรรมแล้ว พบว่า ชาวบ้านมีส่วนร่วมในทุกๆ กิจกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน เนื่องจากชาวบ้านส่วนใหญ่เห็นว่า ป่าชุมชนเป็นแหล่งน้ำ แหล่งอาหาร และยังเป็นแหล่งไม้ใช้สอยอีกด้วย ดังนั้น ชาวบ้านทุกคนจึงเต็มใจที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนทุกๆ กิจกรรม ($\bar{X} = 2.56$ จากตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 สรุประดับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ป่าชุมชนของชาวบ้านในโครงการชุมชนรักป่า

การมีส่วนร่วม	ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
1. ขั้นการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา	2.46	0.71	มีส่วนร่วมปานกลาง
2. ขั้นการวางแผนและแก้ไข้ปัญหา	2.52	0.70	มีส่วนร่วมมาก
3. ขั้นดำเนินงานกิจกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน	2.72	0.54	มีส่วนร่วมมาก
4. ขั้นการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์	2.54	0.61	มีส่วนร่วมมาก
5. ขั้นติดตามและประเมินผลโครงการ	2.53	0.62	มีส่วนร่วมมาก
ภาพรวมทั้งหมด	2.56	0.63	มีส่วนร่วมมาก

(N = 162)

ตารางที่ 16 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของชาวบ้านที่เข้าร่วมโครงการ
ชุมชนรักป่า

ประเด็น	ระดับการมีส่วนร่วม				ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ได้ร่วม			
1. ขั้นตอนการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา							
1.1 ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมพิจารณาถึงปัญหาการดูแลสภาพป่าไม้ อยู่ในระดับใด	80 (49.4)	65 (40.1)	13 (8.0)	4 (2.5)	2.36	0.73	ปานกลาง
1.2 ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความ คิดเห็นถึงปัญหาด้านป่าไม้ที่ถูกทำลาย อยู่ในระดับใด	94 (58.0)	52 (32.1)	15 (9.3)	1 (0.6)	2.47	0.68	มาก
รวม					2.46	0.71	ปานกลาง
2. ขั้นตอนการวางแผนแก้ไขปัญหา							
2.1 ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดพื้นที่ ป่าชุมชนอยู่ในระดับใด	94 (58.0)	57 (35.2)	6 (3.7)	2 (1.2)	2.53	0.63	มาก
2.2 ท่านมีส่วนร่วมในการออกกฎ ระเบียบการใช้ป่าชุมชนอยู่ในระดับใด	102 (63.0)	48 (29.6)	7 (4.3)	5 (3.1)	2.52	0.72	มาก
2.3 ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดบทลง โทษผู้ฝ่าฝืนกฎระเบียบอยู่ในระดับใด	99 (61.1)	43 (26.5)	16 (9.9)	4 (2.5)	2.46	0.78	ปานกลาง
2.4 ท่านมีส่วนร่วมถึงวิธีการบำรุง รักษาป่าชุมชนอยู่ในระดับใด	107 (66.0)	44 (27.2)	9 (5.6)	2 (1.2)	2.58	0.65	มาก
รวม					2.52	0.70	มาก

ประเด็น	ระดับการมีส่วนร่วม				ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ได้รวม			
3. <u>ขั้นตอนดำเนินงานกิจกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน</u>							
3.1 ท่านมีส่วนร่วมในการปลูกป่าอยู่ในระดับใด	123 (75.9)	30 (18.5)	8 (4.9)	1 (0.6)	2.69	0.59	มาก
3.2 ท่านมีส่วนร่วมในการทำแนวกันไฟรอบพื้นที่ป่าชุมชนอยู่ในระดับใด	136 (84.0)	21 (13.0)	4 (2.5)	1 (0.6)	2.80	0.50	มาก
3.3 ท่านมีส่วนร่วมในการทำแนวเขตป่าชุมชนในระดับใด	126 (77.8)	29 (17.9)	7 (4.3)	0 (0.0)	2.73	0.53	มาก
3.4 ท่านมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่าและเครื่องหมายแสดงอาณาเขตป่าชุมชนอยู่ในระดับ	117 (72.2)	38 (23.5)	7 (4.3)	0 (0.0)	2.67	0.55	มาก
รวม					2.72	0.54	มาก
4. <u>ขั้นการมีส่วนร่วมในการได้รับผลประโยชน์</u>							
4.1 ท่านได้ร่วมกับสมาชิกทำการจัดตั้งกลุ่มเพื่อจัดสรรผลประโยชน์ของโครงการอยู่ในระดับใด	91 (56.2)	61 (37.7)	8 (4.9)	2 (1.2)	2.48	0.65	ปานกลาง
4.2 ท่านได้เข้าร่วมการประชุมกลุ่มเพื่อปรึกษาและกำหนดแนวทางการจัดสรรผลประโยชน์ของโครงการอยู่ในระดับ	98 (60.5)	57 (35.2)	5 (3.1)	2 (1.2)	2.54	0.62	มาก
4.3 ท่านและสมาชิกได้รับผลประโยชน์จากโครงการอยู่ในระดับใด	104 (64.2)	52 (32.1)	6 (3.7)	0 (0.0)	2.60	0.56	มาก
รวม					2.54	0.61	มาก

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ประเด็น	ระดับการมีส่วนร่วม				ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่ได้ร่วม			
5. ขั้นตอนติดตามและประเมินผลโครงการ							
5.1 ท่านมีส่วนร่วมในการติดตามและควบคุมการดำเนินงานกิจกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนในระดับใด	106 (65.4)	48 (29.6)	8 (4.9)	0 (0.0)	2.60	0.58	มาก
5.2 ท่านมีส่วนร่วมในการพิจารณาถึงปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อความสำเร็จของโครงการอยู่ในระดับใด	85 (52.5)	65 (40.1)	11 (6.8)	1 (0.6)	2.44	0.64	ปานกลาง
5.3 ท่านมีส่วนร่วมในการพิจารณาถึงผลดี ผลเสีย ในโครงการอนุรักษ์ป่าชุมชนอยู่ในระดับใด	101 (62.3)	52 (32.1)	7 (4.3)	2 (1.2)	2.55	0.64	มาก
รวม					2.53	0.62	มาก

(N=162)

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติในการอนุรักษ์ป่าชุมชน

ในการศึกษาการมีทัศนคติของชาวบ้านในการอนุรักษ์ป่าชุมชน ผู้วิจัยจะนำคะแนนทัศนคติของชาวบ้านมาแปรผลเพื่อหาระดับทัศนคติ โดยนำคะแนนมาเฉลี่ยออกเป็นช่วงๆ เพื่อพิจารณาในการตีความหมายของระดับทัศนคติของชาวบ้านในกิจกรรมอนุรักษ์ป่าชุมชน โดยนำคะแนนมาแบ่งเป็น 3 ช่วงได้ดังนี้

ลักษณะคำถามเชิงบวก (Positive Question)

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.00 เท่ากับ เห็นด้วย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 เท่ากับ ไม่แน่ใจ

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 เท่ากับ ไม่เห็นด้วย

ลักษณะคำถามเชิงลบ (Negative Question)

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.00 เท่ากับ ไม่เห็นด้วย

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 เท่ากับ ไม่แน่ใจ

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 เท่ากับ เห็นด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากประเด็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติของชาวบ้านในการอนุรักษ์ป่าชุมชน จำนวน 15 คำถาม สามารถตีความได้ดังนี้ (ตามตารางที่ 18)

ประเด็นคำถามที่ 1 ป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเพิ่มปริมาณได้เองจึงควรตัดและใช้ประโยชน์ได้อย่างเสรี พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.79$)

ประเด็นคำถามที่ 2 ป่าไม้รอบๆ หมู่บ้านลดลงมากจึงควรมีการอนุรักษ์เอาไว้ พบว่า ชาวบ้านทุกคนเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.00$)

ประเด็นคำถามที่ 3 ป่าไม้เป็นแหล่งให้ความอุดมสมบูรณ์แก่ดิน น้ำ และสิ่งมีชีวิต พบว่า ชาวบ้านทุกคนเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.00$)

ประเด็นคำถามที่ 4 ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการระดับหมู่บ้านขึ้นเพื่อดูแลพื้นที่ป่าไม้รอบๆ หมู่บ้าน พบว่า ชาวบ้านทุกคนเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.00$)

ประเด็นคำถามที่ 5 การอนุรักษ์ให้ได้ผลดีนั้นจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากคนในท้องถิ่นและจากรัฐบาล พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วเห็นด้วย ($\bar{X} = 2.97$)

ประเด็นคำถามที่ 6 การให้ความร่วมมือในกิจกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนของชาวบ้านทำให้เสียเวลาทำมาหากิน พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.62$)

ประเด็นคำถามที่ 7 ป่าไม้เป็นประโยชน์แก่ทุกคนไม่ว่าอยู่ในเมืองหรืออยู่ในชนบท พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วเห็นด้วย ($\bar{X} = 2.97$)

ประเด็นคำถามที่ 8 ป่าชุมชนมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก พบว่า ชาวบ้านทุกคนเห็นด้วย ($\bar{X} = 3.00$)

ประเด็นคำถามที่ 9 การอนุรักษ์ป่าต้นน้ำบริเวณหมู่บ้านของแต่ละหมู่บ้านไม่มีความสำคัญเท่าไรนัก พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.84$)

ประเด็นคำถามที่ 10 ในฤดูแล้งไม่ควรทำแนวกันไฟในบริเวณป่าชุมชน พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.91$)

ประเด็นคำถามที่ 11 การหยุดทำไร่เลื่อนลอยไม่เกิดผลดีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.64$)

ประเด็นคำถามที่ 12 ในปัจจุบันประเทศไทยไม่ประสบผลในการดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 2.35$)

ประเด็นคำถามที่ 13 ป่าชุมชนเป็นที่ประกอบพิธีกรรมตามความเชื่อของชาวบ้าน พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วไม่แน่ใจ ($\bar{X} = 1.99$)

ประเด็นคำถามที่ 14 การทำให้ชาวบ้านมีหน้าที่ดูแลรักษาป่าเองไม่ช่วยให้การบุกรุกทำลายป่าลดลง พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วไม่เห็นด้วย ($\bar{X} = 2.60$)

ประเด็นคำถามที่ 15 ป่าชุมชนเป็นศูนย์กลางการผลิตและดำรงชีวิต โดยมีชาวบ้านเป็นเจ้าของ เป็นผู้จัดการ และเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์ พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วเห็นด้วย ($\bar{X} = 2.90$)

จากคำถามเกี่ยวกับทัศนคติทั้งหมด 15 ข้อ พบว่าชาวบ้านตอบไม่แน่ใจอยู่สองประเด็น คือ ประเทศไทยไม่ประสบผลในการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ อาจเป็นเพราะสื่อที่ชาวบ้านจะได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารยังมีอยู่น้อยโดยเฉพาะโทรทัศน์ และ ป่าชุมชนเป็นที่ประกอบพิธีกรรมตามความเชื่อของชาวบ้าน อาจเป็นเพราะ ชาวบ้านกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ แต่เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมแล้ว พบว่า ชาวบ้านมีทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชน กล่าวคือ ชาวบ้านเห็นประโยชน์และคุณค่า อีกทั้งยังเต็มใจที่จะดูแลรักษาป่าชุมชนของหมู่บ้านให้คงอยู่ตลอดไป ($\bar{X} = 2.77$ จากตารางที่ 18)

ตารางที่ 18 ทักษะคติของชาวบ้านที่เข้าร่วมโครงการชุมชนรักป่า

ประเด็น	ระดับทัศนคติ			ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย			
1. ป่าไม้เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเพิ่มปริมาณได้เองจึงควรตัดและใช้ประโยชน์ได้อย่างเสรี	11 (6.8)	12 (7.4)	139 (85.8)	2.79	0.55	ไม่เห็นด้วย
2. ป่าไม้รอบๆ หมู่บ้านลดลงมากจึงควรมีการอนุรักษ์เอาไว้	162 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	3.00	0.00	เห็นด้วย
3. ป่าไม้เป็นแหล่งให้ความอุดมสมบูรณ์แก่ดิน น้ำและสิ่งมีชีวิต	162 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	3.00	0.00	เห็นด้วย
4. ควรมีการจัดตั้งคณะกรรมการระดับหมู่บ้านขึ้น เพื่อดูแลพื้นที่ป่าไม้รอบๆ หมู่บ้าน	162 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	3.00	0.00	เห็นด้วย
5. การอนุรักษ์ให้ได้ผลดีนั้นจำเป็นที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากคนในท้องถิ่นและจากรัฐบาล	159 (98.1)	2 (1.2)	1 (0.6)	2.97	0.19	เห็นด้วย
6. การให้ความร่วมมือในกิจกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชนทำให้เสียเวลาทำมาหากิน	16 (9.9)	28 (17.3)	118 (72.8)	2.62	0.65	ไม่เห็นด้วย
7. ป่าไม้เป็นประโยชน์แก่ทุกคนไม่ว่าอยู่ในเมือง หรืออยู่ในชนบท	159 (98.1)	2 (1.2)	1 (0.6)	2.97	0.19	เห็นด้วย
8. ป่าชุมชนมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตประจำวันเป็นอย่างมาก	162 (100.0)	0 (0.0)	0 (0.0)	3.00	0.00	เห็นด้วย

ตาราง 18 (ต่อ)

ประเด็น	ระดับทัศนคติ			ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย			
9. การอนุรักษ์ป่าต้นน้ำบริเวณหมู่บ้านของแต่ละหมู่บ้านไม่มีความสำคัญเท่าไรนัก	10 (6.2)	5 (3.1)	147 (90.4)	2.84	0.50	ไม่เห็นด้วย
10. ในฤดูแล้งไม่ควรทำแนวกันไฟในบริเวณป่าชุมชน	6 (3.7)	1 (0.6)	155 (95.7)	2.91	0.38	ไม่เห็นด้วย
11. การหยุดทำไร่เลื่อนลอยไม่เกิดผลดีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	22 (13.6)	13 (8.0)	127 (78.4)	2.64	0.70	ไม่เห็นด้วย
12. ปัจจุบันประเทศไทยไม่ประสบผล การดำเนินการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้	66 (40.7)	88 (54.3)	8 (4.9)	2.35	0.57	ไม่แน่ใจ
13. ป่าชุมชนเป็นที่ประกอบพิธีกรรมตามความเชื่อของชาวบ้าน	56 (34.6)	49 (30.2)	57 (35.2)	1.99	0.84	ไม่แน่ใจ
14. การให้ชาวบ้านมีหน้าที่ดูแลรักษาป่า ไม่ช่วยให้การบุกรุกทำลายป่าลดลง	24 (14.8)	16 (9.9)	122 (75.3)	2.60	0.73	ไม่เห็นด้วย
15. ป่าชุมชนเป็นศูนย์กลางของการผลิตและดำรงชีวิต โดยมีชาวบ้านเป็นเจ้าของ เป็นผู้จัดการ และเป็นผู้ที่ได้รับผลประโยชน์	149 (92.0)	11 (6.8)	2 (1.2)	2.90	0.33	เห็นด้วย
รวม				2.77	0.37	เห็นด้วย

(N = 162)

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการอนุรักษ์ป่าชุมชน

ในการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของชาวบ้านในการอนุรักษ์ป่าชุมชน ผู้วิจัยจะนำคะแนนของชาวบ้านกลุ่มตัวอย่างมาแปลผลเพื่อหาระดับปัญหาและอุปสรรค โดยนำคะแนนมาเฉลี่ยออกเป็นช่วงๆ เพื่อพิจารณาในการตีความหมายของระดับปัญหาและอุปสรรคของชาวบ้านในกิจกรรมอนุรักษ์ป่าชุมชน โดยนำคะแนนมาแบ่งเป็น 3 ช่วงได้ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.00 เท่ากับ มีปัญหาและอุปสรรคมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 เท่ากับ มีปัญหาและอุปสรรคปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 เท่ากับ มีปัญหาและอุปสรรคน้อย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากประเด็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของชาวบ้านในการอนุรักษ์ป่าชุมชน จำนวน 10 คำถาม สามารถตีความได้ดังนี้ (ตามตารางที่ 19)

ประเด็นคำถามที่ 1 ชาวบ้านขาดความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์ป่าชุมชน พบว่าชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วมีปัญหาและอุปสรรคน้อย ($\bar{X} = 1.33$)

ประเด็นคำถามที่ 2 ชาวบ้านขาดความร่วมมือในการอนุรักษ์ป่าชุมชน พบว่าชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วมีปัญหาและอุปสรรคน้อย ($\bar{X} = 1.19$)

ประเด็นคำถามที่ 3 ชาวบ้านไม่เห็นถึงความสำคัญในการอนุรักษ์ป่าชุมชน พบว่าชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วมีปัญหาและอุปสรรคน้อย ($\bar{X} = 1.16$)

ประเด็นคำถามที่ 4 ชาวบ้านไม่มีเวลาในการเข้าร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน พบว่าชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วมีปัญหาและอุปสรรคน้อย ($\bar{X} = 1.24$)

ประเด็นคำถามที่ 5 ชาวบ้านไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนดไว้ พบว่าชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วมีปัญหาและอุปสรรคน้อย ($\bar{X} = 1.20$)

ประเด็นคำถามที่ 6 ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่ให้ความสนับสนุนในเรื่องการอนุรักษ์ป่าชุมชน พบว่าชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วมีปัญหาและอุปสรรคปานกลาง ($\bar{X} = 2.12$)

ประเด็นคำถามที่ 7 ขาดผู้ประสานงานภายในชุมชน พบว่าชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วมีปัญหาและอุปสรรคน้อย ($\bar{X} = 1.34$)

ประเด็นคำถามที่ 8 พื้นที่ป่าชุมชนมีมาก ดูแลรักษาไม่ทั่วถึง พบว่า ชาวบ้าน โดยเฉลี่ยแล้วมีปัญหาและอุปสรรคปานกลาง ($\bar{X} = 1.61$)

ประเด็นคำถามที่ 9 หมู่บ้านขาดเงินทุนในการทำกิจกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วมีปัญหาและอุปสรรคมาก ($\bar{X} = 2.71$)

ประเด็นคำถามที่ 10 ขาดการสนับสนุนด้านการเงินทุนจากหน่วยงานของรัฐบาล พบว่า ชาวบ้านโดยเฉลี่ยแล้วมีปัญหาและอุปสรรคมาก ($\bar{X} = 2.62$)

จากเนื้อหาคำถามปัญหาและอุปสรรคของชาวบ้านในการอนุรักษ์ป่าชุมชนในโครงการชุมชนรักป่า เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยรวมแล้ว พบว่า ชาวบ้านส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคปานกลาง ($\bar{X} = 1.65$ ตามตารางที่ 19)

จะเห็นได้ว่ามีอยู่ 2 ประเด็นที่ชาวบ้านเห็นว่ามีปัญหาและอุปสรรคมาก คือ หมู่บ้านขาดเงินทุนในการอนุรักษ์ป่าชุมชน และขาดการสนับสนุนด้านเงินทุนจากหน่วยงานของรัฐบาล ชาวบ้านกล่าวว่า รัฐบาลให้ชาวบ้านช่วยกันดูแลรักษาป่าแต่กลับให้การสนับสนุนด้านเงินทุนในการอนุรักษ์ป่าน้อยมาก ส่วนมากจะให้การสนับสนุนในเรื่องอื่นๆ เช่น เครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่างๆ ต้นกล้าไม้ และให้ความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์ป่า เป็นต้น สำหรับทางหมู่บ้านเองก็มีเงินทุนไม่เพียงพอ ชาวบ้านเองอยากที่จะจัดตั้งกองทุนเพื่อการดูแลรักษาป่าขึ้นสำหรับใช้ในกิจกรรมการดูแลรักษาป่า เช่น ซื้อและซ่อมแซมอุปกรณ์ดับไฟป่าที่ชำรุด ซื้ออาหารไว้ให้ยามที่ต้องเข้าไปดับไฟในป่า หรืออาจจะให้เป็นค่าแรงที่ขาดไปจากการทำอาชีพหลักเมื่อต้องเข้าไปดับไฟป่าเป็นระยะเวลาต่างๆ เป็นต้น

ตารางที่ 19 ปัญหาและอุปสรรคในการอนุรักษ์ป่าชุมชน

ประเด็น	ระดับปัญหาและอุปสรรค			ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
1. ชาวบ้านขาดความรู้ในเรื่องการอนุรักษ์ป่าชุมชน	7 (4.3)	40 (24.7)	115 (71.0)	1.33	0.55	มีปัญหาน้อย
2. ชาวบ้านขาดความร่วมมือในการอนุรักษ์ป่าชุมชน	4 (2.5)	24 (14.8)	134 (82.7)	1.19	0.45	มีปัญหาน้อย
3. ชาวบ้านไม่เห็นถึงความสำคัญในการอนุรักษ์ป่าชุมชน	8 (4.9)	11 (6.8)	143 (88.3)	1.16	0.48	มีปัญหาน้อย
4. ชาวบ้านไม่มีเวลาในการร่วมในกิจกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน	8 (4.9)	24 (14.8)	130 (80.2)	1.24	0.53	มีปัญหาน้อย
5. ชาวบ้านไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนดไว้	9 (5.6)	15 (9.3)	138 (85.2)	1.20	0.52	มีปัญหาน้อย
6. ขาดแคลนเจ้าหน้าที่ที่ให้ความสนับสนุนในเรื่องการอนุรักษ์ป่าชุมชน	55 (34.0)	72 (44.4)	35 (21.6)	2.12	0.73	มีปัญหา ปานกลาง
7. ขาดผู้ประสานงานภายในชุมชน	10 (6.2)	36 (22.2)	116 (71.6)	1.34	0.59	มีปัญหาน้อย
8. พื้นที่ป่าชุมชนมีมากไม่สามารถดูแลรักษาได้ทั่วถึง	8 (4.9)	83 (51.2)	71 (43.8)	1.61	0.58	มีปัญหา ปานกลาง

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ประเด็น	ระดับปัญหาและอุปสรรค			ค่าเฉลี่ย	S.D.	แปลความ
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
9. บ้านขาดเงินทุนในการทำกิจกรรมการอนุรักษ์ป่าชุมชน	125 (77.2)	28 (17.3)	9 (5.6)	2.71	0.56	มีปัญหามาก
10. ขาดการสนับสนุนด้านเงินทุนจากหน่วยงาน ของรัฐบาล	111 (68.5)	41 (25.3)	10 (6.2)	2.62	0.60	มีปัญหามาก
รวม				1.65	0.56	มีปัญหาปานกลาง

(N = 162)

ข้อเสนอแนะของชาวบ้านต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนในโครงการชุมชนรักป่า

1. ควรมีการสร้างและปลูกฝังจิตสำนึกในเรื่องการอนุรักษ์ป่าชุมชนแก่ชาวบ้านให้มากที่สุด
2. ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้อย่างสม่ำเสมอและครอบคลุมในทุกๆ หมู่บ้าน
3. ควรมีการจัดตั้งกลุ่มหรือองค์กรในชุมชนเพื่อดูแลรักษาและพัฒนาป่าไม้ของตนเอง
4. ในแต่ละหมู่บ้านควรมีเงินทุนและจัดตั้งเป็นกองทุนเพื่อใช้สำหรับการอนุรักษ์ การให้ความรู้ หรือเพื่อการศึกษาดูงาน เป็นต้น
5. ควรมีการปลูกฝังจิตสำนึกให้แก่เจ้าหน้าที่ป่าไม้ด้วย เพราะเท่าที่ผ่านมาบางครั้งเจ้าหน้าที่ก็ใช้อำนาจที่มีอยู่ไปในทางที่ผิด